

**ת"פ 65125/12 - בעניין: מדינת ישראל-המשרד להגנת הסביבה
וах'... נגד מוסא ריאן, פיאד ריאן, ר. מוסא הובלות ופיתוח בע"מ, פואד
ערבאס - קבוע להוכ', קיסחא וах'...**

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 20-12-65125 מדינת ישראל-המשרד להגנת הסביבה
הסביבה נ' ריאן וах'

לפני כבוד השופט אביב שרון

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל-המשרד להגנת הסביבה

ע"י ב"כ עו"ד משה שמיר

נ ג ד

.1. מוסא ריאן

.2. פיאד ריאן

.3. ר. מוסא הובלות ופיתוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד קובי בר לב; עו"ד עדית קירזו

.4. פואד ערבאס - קבוע להוכ'

.5. קיסחא וах' - קבוע להוכ'

.6. חידר וах' - קבוע להוכ'

די מאנשפט בע"מ - קבוע להוכ'
הנאשמים

גזר דין (נאשמים 1-3)

כתב האישום המתוון; ההסדר הדיני; הودאת הנאשמים

1. נאים 1 ו-3 הורשו על פי הודהתם, ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוון בשנית, המיחס להם עבירות כדלקמן:

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

קיום עסק טעון רישיוני, ללא רישיון עסק (ריבוי עבירות), לפי סעיף 14 יחד עם סעיף 4 לחוק רישיון עסקים וסעיף 1 (פריטים 1.5א', 1.5ב' ו- 1.5ג' לצזו רישיון עסקים (עסקים טעוני רישיוני), תשע"ג-2013, יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;

ניהול עסק תוך הפרה ואי קיומם של הוראות שנקבעו בתקנות רישיון עסקים (תחנת מעבר לפסולת), תשנ"ח-1998, לפי סעיף 14 לחוק רישיון עסקים, יחד עם תקנות 2(1), 2(2), 2(7), 2(8), 5(1), 6(1) לתקנות רישיון עסקים (תחנת מעבר לפסולת), תשנ"ח-1998 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (ריבוי עבירות);

פינוי פסולת לאתר שלא נקבע לכך, לפי סעיף 7(ד) יחד עם סעיף 13(ב)(4) לחוק שימרת הניקיון, תשמ"ד-1984 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (ריבוי עבירות);

אי נקיות אמצעים הגורמים לზיהום אוויר וריח בלתי סביר, איסור השלכת פסולת במקום שלא נקבע לכך ולא התקנת שילוט, לפי תקנות 3, 8(ב), 9 ו-12 לתקנות למניעת מפגעים, יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (ריבוי עבירות).

בנוספ', נאשם 1 הורשע גם בעבירה של **הפרת אחידות נושא משרה בתאגיד**, לפי סעיף 15 לחוק שימרת הניקיון, תשמ"ד-1984.

נאשם 2 הורשע בעבירה של **פינוי פסולת לאתר שלא נקבע לכך**, לפי סעיף 7(ד) יחד עם סעיף 13(ב)(4) לחוק שימרת הניקיון, תשמ"ד-1984 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (ריבוי עבירות).

2. על פי עובדות כתוב האישום המתווך בשנית, נאשם 1 הינו בעל מנויות ומנהל רשום ופעיל בנאשمت 3, חברה פעילה שהתאגדה בישראל בשנת 2019 העוסקת בהובלה ואיסוף של פסולת בניין ועודפי חפירה לאתרים שונים, ונאשם 2 ابوו של נאשם 1, עובד כנהג שכיר בנאשמת. נאשימים 5-6 מנהלים בנאשمت 7, חברה להובלה ואיסוף של פסולת בניין ועודפי חפירה לאתרים שונים.

בעת הרלוונטיות עסקו הנאשימים בניהול תחנת מעבר לטיפול בפסולת בניין ועודפי חפירה במגרש בכפר ברא, אשר בבעלות נאשם 4, ונאשימים 5-7 עסקו בהובלת פסולת בניין ועודפי חפירה אל תחנת המעבר וממנה.

בשומם שלב לא ניתן לנאים רישיון לניהול ולהפעלת תחנת המعبر, ולנאשימים 5-7 ניתן אמן רישיון עסק לצורך איסוף והובלה של פסולת עבור 5 משאיות, אולם פעילותם במסגרת כתוב האישום אינה כלולה ברישיון העסק האמור.

בחודש מרץ 2020 שכרו הנאשימים את המגרש מידי נאשם 4 לצורך הפעלתה של תחנת המعبر. במהלך פעילותה, עסקו הנאשימים במינונה של הפסולת, פרקו ביחד עם נאשימים 5-7 פסולת בניין ועודפי חפירה, והעמידו פסולת בניין בתחנת המعبر והובילו אותה לאתרים שונים.

ביום 26.5.20 בשעה 11:30 יצאה משאית בבעלות הנאשימים משער תחנת המعبر ובמהמשך יצאה מכפר ברא לכיוון צפון. בשעה 12:07 נכנסה משאית אחרת בבעלות נאשם 1 לתחנת המعبر, ומחפרון (שופל) העmis עליה פסולת בניין וחמרה. בשעה 12:08 נכנסה לתחנת המعبر משאית פול טריילר עם נגרר, בבעלות נאשם 7, ומהחפרון החל

להעmis עליה פסולת בגין מעורבת וחמרה, ככיסוי לפסולת.

שער תחנת המעבר נסגר לאחר כל כניסה משאית כמפורט לעיל.

בשעה 12:13 משאית פול טריילר האמורה יצאת מתחנת המעבר עם הנגרר ובשעה 12:42 נכנסה לאתר נאשנת 7. בשעה 12:28 משאית ולו יצאה מאוחר גב נווה ימין, אחר שפיקות של הרכבת המזרחית, שפניה לכיוון מזרח. בשעה 14:12 אחת מהמשאיות האמוראות חזרה לכיוון תחנת המעבר המתינה לפתיחת שער הכניסה של התחנה, ולאחר מכן עזבה את המקום לאחר שנาง המשאית הבחין במפקח המשטרה היורקה שתצפת על תחנת המעבר וסביבתה.

ביום 3.6.20 בשעה 12:40 תועדה משאית היבר בבעלות הנאשנת נכנסת לתחנת המעבר, נהג המשאית הרים בהטיה את הארגז האחורי הידראולי של המשאית ובשעה 12:42 יצאת המשאית משטח תחנת המעבר. בשעה 13:15 משאית נוספת נכנסת לתחנת המעבר, כשנאגה הרים בהטיה את הארגז האחורי הידראולי של המשאית ובשעה 13:18 המשאית יצאת משטח התחנה. בשעה 13:25 נכנסה לאתר משאית שחורה עם ארגז אחורי הידראולי, ובשעה 13:33 פרקה המשאית פסולת בגין בתחנת המעבר ובשעה 13:35 יצאת משטח תחנת המעבר.

ביום 10.6.20, בין השעות 10:50-10:15, תועדה אחת המשאיות בתחנת המעבר כשהיא משליכה פסולת ולאחר מכן יצאת מתחנה ונוסעת לכיוון צפון עד שנעצרה בצד הדרך על ידי משטרת ישראל וצוות המשטרה היורקה. בשעה 10:35 המשאית פרקה פסולת בגין בתחנת המעבר ונמצאו עירימות פסולת בגין, ברזלים ועצים.

הנאשימים הפעילו את תחנת המעבר ללא רישיון עסק כנדרש על פי צו רישיון עסקים וחוק רישיון עסקים, ולא התשתיות הנדרשות, שענין הצבת שילוט מתאים הכול פרטיהם הקבועים בתקנות, איתום שטח תחנת המעבר לחלאול, חפירת תעלת ניקוז עשויה בטון סביר תחנת המעבר וניקוי שטח התחנה משאריות פסולת אחת ליום לפחות.

בנוספ', הנאשימים הפעילו את תחנת המעבר ללא נקיטת אמצעים ותשתיות על פי התקנות למניעת מפגעים, לרבות שלט בולט בכניסה לתחנת המעבר המפרט את שם המפעיל, מענו מספר הטלפון שלו ושעות העבודה בו, שלטים במספר סביר בתחנה ובסביבתה עליהם כתוב באופן בולט "אסור להוביל אש - העברין יpunש", ותחזוקת התחנה ותפעולה באופן שימנע זיהום אויר וריח בלתי סבירים.

3. בהתאם להסדר הדימי, הודיעו הנאשימים והורשו בכתב האישום המתוקן בשנית. ב"כ הנאשימים ביקש שיוגש תסجيل בעניינים של נאשימים 1 ו-2, אשר יבחן את שאלת ביטול הרשעה בתיק. לא הייתה הסכמה לעונש וכל צד טען קריאות עיניו.

תקיירי שירות המבחן

4. מטותייר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 מיום 11.12.22 עולה כי הוא בן 26, נשוי וגר בכפר בראש. נאשם 1 בוגר 12 שנות לימוד ללא תעודה בגרות, עבד לאורך השנים כמספר ציוד מכני כבד וכירום בעל עסק לעבודות עפר. אביו, נאשם 2, עובד כנאג שכיר בחברה. נאשם 1 נעדר הרשעות קודמות. הוא לקח אחריות על העבירות שביצע, תאר שעובדיו העבירו פסולת למגרש שכיר למטרה זו, הואיל והמתמנות אין פעילות בשעות הלילה, וכಚבר כמוות מספקת של פסולת העבירה למטרונות חוקיות. לטענתו, הוא החזיק בחומרים שאינם מסוכנים לשלתפיסטו אינם דורשים אחסון

מיוחד, המצב לא היווה סכנה, והmgrש ששכר היה מרוחק מאזור מאוכלס. עוד טען שלא היה עր לאיסור החוקי שבהתנהלותו ולן היה מקבל אזהרה היה מפנה את המגרש באופן מיידי. כו"ם מבין את חומרת מעשיו, למד לך וublisher פסולת רק למטרונות המיועדות לכך. נאשם 1 ביטה חרטה והביע נוכנות לשאת בעונש על מעשיו. השירות התרשם שנאשם 1 מגלה יכולות לתפקיד תקין ויציב והמליץ על סיום ההליך ללא הרשעה בדיון, זאת לאור טענתו שאם יורשע חברות מסוימות יפסיקו לשכור את שירותו. שירות המבחן המליץ להטיל צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

מתוך שירות מבחן בעניינו של נאשם 2 מיום 4.12.22 עולה שהוא בן 48, נשוי ואב לשבעה ילדים, מתגורר בכפר ברא. נאשם 2 בוגר 12 שנים לימוד ללא תעודה בגרות, עסק כ-12 שנים כנגן בתחום עבודות העפר, או"ם העסק קרס בשל קשיים כלכליים, ולאחר הליך של פשיטת רג' החול לעובד כנגן בעסק של בנו (נאשם 1). נאשם 2 נעדיר הרשעות קודומות. הוא לוקח אחריות חלקית על העבירות שביצע. הוא תאר שביצעו עבודות בשעות הלילה והעבירו את הפסולת למגרש אותו שכר נאשם 1 בשל העובדה שהמתמנות אין פעילות בשעות הלילה, אך בבוקר העבירו את הפסולת למטרונות כחוק. לדבריו, בעקבות המקרה הגיעו להסדר עם בעלי המתמנות שיאפשרו להם להעביר פסולת למטרונות גם בשעות הלילה. השירות התרשם שגם בעת הנוכחות נאשם 2 מתקשה לבחון באופן ביקורתית את התנהלוותו הביעיתית ונוטה לתאר מעשיו באופן מצומצם. עם זאת, שירות המבחן לא התרשם מקיים של דפוסים שלו"ם מושרים הדורשים מעורבות טיפולית. לפיכך, העיר השירות שرمת הסיכון להישנות עבירות מצדיו של נאשם 2 פחתה, והמליץ להותר את הרשעתו על כנה ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

טייעוני ב"כ הצדדים

5. **ב"כ המאשימה** התייחס בפתח טיעוני לביקשת ההגנה להימנע מהרשעה בתיק זה. לדבריו, הכלל הוא כי משחוכח שבירה פלילית יש להרשיע את הנאשם ולגזר את דיןו, כשהימנע מהרשעה הינה החרג ורק במקרים נדירים, כשבית המשפט משתכנע שבאיוזן בין האינטראס הציבורי לבין הנזק עשוי להיגרם לנאשם, גברים שיקולי הנאשם, ואיןיחס סביר בין הנזק שייגרם לו לבין חומרתה של העבירה. התובע טען כי אכן שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעתו נאשם 1 בדיון, ואולם חשש ערטילאי מפני פגיעה והתפתחות תעסוקתית בעתיד אינו מהווה קriterion לביטול הרשעה, מקום בו לנאשם חשש מהשלכות הרשעתו בפלילים. בעניינו של נאשם 2 לא בא השירות בהמלצת להימנע מהרשעתו, הויל והוא לא תיאר פגיעה קונקרטית וממשית שתיגרם לו, קיימת נטילת אחריות חלקית מצדיו והוא מתקשה לגלוות הבנה לחומרת המעשים. עוד נטען שאין מקום לביטול הרשעה אף בשם לב לחומרת העבירות - הפעלת אחר בלתי חוקי לפניו פסולת - עבירות שהאינטראס הציבורי מצויה להילחם בהן, עבירות שהפכו ל"מכת מדינה", ועל מערכת המשפט להעיבר מסר חד ממשעי לבגיהן. נטען שאם בرع"פ 3515/12 **מדינת ישראל נ' דוד שבתאי** (10.9.13) בית המשפט העליון קבע שניתן להחיל את **הלכת כתוב** בغمישות רבה יותר בעבירות אסדרתיות מסווג אחריות קפידה, אך בرع"פ 8971/15 **כל בו חייל חנים בע"מ נ' מדינת ישראל-המשרד לאיכות הסביבה** (27.1.16), הדגיש בית המשפט העליון שגם בעבירות אלה הימנעוט מהרשעה תעשה במקרים חריגים בלבד ובכפוף לקיומם של התנאים האמורים בפסקה, לרבות הוכחת קיומו של נזק קונקרטי. בעניינו, נטען שלא זו בלבד שלא הוכח נזק קונקרטי של פגיעה ממשית ביכולתם של הנאשמים לעבוד ולהתפרקנס באם תיוותר הרשעה על כנה, אלא שבסביבות המקרה, אופי המעשים, היקפם, התנהלותם ולא רישו עסוק, שיתוף הפעולה עם גורמים נוספים, שחילקם נאשמים בתיק, מעמדם של הנאשמים בהיררכיה ואי ליקחת אחריות מלאה, מחיבים את הרשעםם בדיון. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים בעבירות ולפסקה הקוראת להחמיר הענישה בעבירות הנוגעות לפגיעה באיכות הסביבה ובמשאבי טבע (רע"פ 1223/07 **טח עלי מושך נ' מדינת ישראל-המשרד לאיכות הסביבה** (12.2.07)). נטען שמידת הפגיעה

בערכיים המוגנים אינה נמוכה, כאשר מדובר בריבוי עבירות שבוצעו במשך תקופה, בזדון וטור זלזול בוטה בחוק, אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא במקרים מסוימים שבוצעו מתוך מניע עסקי וככללי מובהק, בצוותא עם גורמים נוספים.

לאור האמור טענה המאשימה כי מתחם הקנס ההולם בעניינו של נאשם 1 נع בין 100,000 ₪ ל- 250,000 ₪; בעניינו של נאשם 2 בין 70,000 ₪ ל- 150,000 ₪; ובעניינה של נאשמת 3 בין 100,000 ₪ ל- 200,000 ₪ - הכל לצד התchiebot להימנע מעבירות, למשך שלוש שנים, בגיןה כפלו קנס.

באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, טוען כי הנאשמים נעדרי עבר פלילי, הסירו את המחדלים במובן זה שחדלו מהפעולות הבלתי חוקית שביצעו וחסכו בזמן שיפוטו לאור הودאות במסגרת ההסדר. מאידך, לא חלות נסיבות חריגות המצדיקות הקלה בעונש ולא קיימים טעימים שיקומיים המצדיקים חריגה מתחם העונש ההולם. לאור האמור, עתירה המאשימה למקם עונשם של הנאשמים בחלוקת התחנות של המתחם, אך לא בתחוםתו. לגבי נאשם 1 עתירה לקנס בסך 125,000 ₪ והתחייבות בסך 250,000 ₪ למשך 3 שנים; לגבי נאשם 2 עתירה לקנס בסך 75,000 ₪ והתחייבות בסך 150,000 ₪ למשך 3 שנים; ולגבי נאשמת 3 עתירה לקנס בסך 150,000 ₪ והתחייבות בסך 300,000 ₪ למשך 3 שנים.

6. **ב"כ הנאשמים הפנה לפסיקה** אותה הגיש ב"כ המאשימה וטען שמדובר שם בעבירות חמורות יותר של זיהום מים ולכלוך רשות הרבים, עובדה שהשפיעה על החלטת בית המשפט שם להוור את הרשותה על כנה (**ענין לבו חצי חינם**). במרקחה דן מדובר בעבירה עיקרית אחת שעוניינה הפעלת תחנת מעבר לפסולת בין שימושה שלושה שבouceot. טוען שמדובר בכתב אישום מתוקן בשנית מצומצם ומוגדר, ובית המשפט העליון קבע שבUberיות المسؤولות כעבירות אחראיות קפידה, במקרים שבהם עלולה להיגרם פגעה, במיוחד בתאגידים, בית המשפט רשאי ומוסכם להימנע מהרשעה של תאגיד (דנ"פ 12/2012 **מדינת ישראל-המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ**) וכן כל עוד מדובר בעבירות אסדרתיות מסווג של אחראיות קפידה, **הלכת כתוב** תחול בנסיבות רבה יותר (**ענין דוד שבתאי**). הנאשמים, אב ובנו, הודיעו בהזדמנות הראשונה, חסכו שמיעת 22 עד' תביעה ימי ארוכים ומשמעותיים. שני הتسקירים סוקרים באופן חיובי את מצבם ואת גורמי הסיכון להישנות ביצוע העבירות, נתונים משקל רב לסייעו השיקום שלהם, וממליצים על הטלת צו של"צ. על מנת להוכיח את היקף הפגיעה העוללה להיגרם לנאים, הגיע הסניגור מכתבים מלוקחות שהחברה מספקת להם שירותים, המצביעים על ממשמעות הרשותה לנשאתת ולנושאי המשרה בה (**גע/1**). טוען שמאז הגשת כתב האישום הנאשמת קיבלה רישיון עסק לשינוי והובלה של פסולת (**גע/2**), ועיסוקה הוא בשינוי פסולת ולא בהקמת תחנות מעבר. עוד טוען שהمدنויות של חלק מהרשויות המקומיות, בכלל הנוגע לעיסוק בשינוי פסולת, היא לא מאפשר לחברה שהורשעה בפלילים, כמו גם לבעליה או לבעל כתוצאה מהרשעה, גם הוא ינזק. בנוסף, אשתו של נאשם 2 היא תושבת האזור ועל פי נהלי משרד הפנים ורשות האוכלוסין הדבר עלול לקבלות על קבלת אישורים בעניינה אם יורשע בדיון. טוען שבשרה ארוכה של פסקי דין בבית המשפט נמנעו מהרשעת חברות ונושאי משרה בעבירות הנוגעות לائقות הסביבה, לגרימת זיהום ולכלוך רשות הרבים, עורכי דין התפלה שורק (**תכנון והקמה**) (11.9.14); ע"פ (מחוזי מרכז) 5526-09-15 **מדינת ישראל-המשרד** לתופעות התפלה נ' **שותפות התפלה שורק (תכנון והקמה)** ואח' (10.4.16); רע"ס (ק"ש) 68312-10-13 **ק.ב.** תעשיות מחוזר בע"מ נ' **עיריית בית שאן** (5.3.14); רע"ס (ב"ש) 2178-12-18 **מדינת ישראל נ' ת.מ.צ. תעשיות**

מחוזר צמיגים בע"מ (21.12.21)). נטען שפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה מדברים על נסיבות חמורות יותר, תקופות ארוכות יותר בנות מספר שנים, לכלהן רשות הרבים, כאשר במקרה דין הנאשמים לא הורשו בעבירה של לכלהן רשות הרבים והפסולת נשפכה אל תוך השטח שלהם. כמו כן, אין טענה בכתב האישום המתוקן בשנית שהעבירות בוצעו לצורך הפקת רוח כלכלי.

לאור האמור, ביקש ב"כ הנאשמים להימנע מהרשעתם בדיון ולאמצץ את המלצות שרות המבחן.

דין והכרעה

7. כבר נקבע בפסקה כי איות הסביבה והגנה עליה הן אינטראציית חברתית ראשונה במעלה, מקום בו בריאות הציבור ורווחתו תלויים בשמירה על הסביבה וביכולתה של החברה להגן עליה (רע"פ 7861/03 מדינת ישראל נ' המועצה האזרחית גליל תחתון (8.5.06); רע"פ 3515/12 מדינת ישראל נ' דוד שבתאי (10.9.13), פסקה 34).

המעשים בהם הורשו הנאשמים חמורים ומהווים פגיעה משמעותית בערכים מוגנים אלה, שעוניינם שמירה על ערכי הנוף ואיות הסביבה, לצד הגנה על בריאות הציבור. על חומרת העבירות עמד בית המשפט העליון בرع"פ 1223/07 סח עלי מושרד נ' מדינת ישראל-המשרד לאיות הסביבה (12.2.07):

"בית-משפט זה עמד בעבר על הנזק הרב העולול להיגרים לכלל החברה בשל ביצוע עבירות הנוגעות לפגיעה באיות הסביבה, במצונו: 'שמירת הפסולות או פיזורה וניקוזה בדרך בלתי מבוקרת תביא לפגיעה - לעיתים פגעה אנושה - באיות החיים, בצחות האויר, בחיות מ-תהום, בהשמדת חי'... הצורך החברתי הגובר בשמירה על משאבי הטבע ההולכים ומתדללים וההכרה בנזק שנגרם לכלל הציבור בשל זיהום הטבע והסבירה, חייבה את המחוקק לקבוע רמת עונישה משמעותית לעוברים עבירות אלו, ואת בית-המשפט בתורו לנקט מדיניות עונישה מחמירה לפני אותם ערביינים'."

וכן, כפי שצוטט ברע"פ 8971/15 כל בו חצי חינם בע"מ נ' מדינת ישראל-המשרד לאיות הסביבה (27.1.16) -

"האדם הוא חלק מסביבתו. הוא מקיים עם סביבתו יחסי גומלין. הוא משפייע על סביבתו והוא משפע ממנה. הקרקע, המים, האויר הם היסודות לקיום האנושי. במסגרתם 'מנהל' הפרט והחברה את כל מעגל חייהם' [...] הם הבסיס לקיום הפיזי. הם הבסיס לקיום הרוחני. איות החיים נקבעת על-פי איות הסביבה. אם לא נשמר על הסביבה, הסביבה לא תשמר עליינו. מכאן החשיבות הרבה - לכל פרט ופרט ולחברה ככל - בשמירה על איותה של הסביבה שבה מתנהלים חיינו' (בג"ץ 4128/02 אדם טבע דין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' ראש-ממשלה ישראל, נח(3) 503 (2004))."

במעשייהם פגעו הנאשמים בערכים אלה **במידה בינונית**, הויאל ומחד - מדובר ביצוע העבירות במהלך תקופה קצרה של כשבועיים ימים; בשני מועדים מתועדים; וכאשר מדובר בסוג פסולת שנייה פסולת בניין, ברזילים, עצים, ועודפי חפירה, ללא פסולת ארגנטית. מאידך - פועלו הנאים בלבדם ביחיד עם אחרים, שכרו לשם כך את המגרש מנאשם 4 מבעוד מועד, כל זאת על מנת לאסוף ולהוביל אליו פסולת בניין, בהיקף נרחב.

עמוד 6

8. מנסיבות הקשורות בביצוע העבירות עולה כי במעשהיהם הפעילו נאשמים 1 ו-3 תחנת מעבר ללא רישיון עסק, להובלה ואיוסוף פסולת בגין ועדפי חפירה, מבלי שנעשו סידורים מתאימים כדי למנוע חלחול מזהמים לקרקע ולמי התהום, מבלי שננקטו פעולות מתאימות לאיסוף שריפות הפסולת, ללא שילוט כנדרש ולא נקיית אמצעים דרושים למניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים שיכל ויעלו מתחנת המעבר. נאשמים 1 ו-3 שכרו את המגרש מנאשם 4, וביחד עם נאשם 2 מינו ופרקו את פסולת הבניין ועדפי החפירה, העמיסו את הפסולת והובילו לאתרים שונים. נאשמים 1 ו-3 שכרו את המגרש במרץ 2020 לצורך פעילותם, אולם ביצוע העבירות תועד מיום 26.5.20 ועד ליום 10.6.20, דהיינו כשבועיים ימים. שלושת הנאשמים פעלו ביחד עם נאשמים 5-7, שהביאו עימם חמיש משאיות, על מנת להרחיב את היקף פעילות ההובלה והאיסוף של פסולת הבניין.

בעניינו נאשם 1 בעלו של העסק ונאשם 2 עובד בו כנהג שכיר, והם שמדובר **בהתנהלות משותפת**, הרי שההבדל במידת האחריות של כל אחד מהם על פי תפקידו מצוי באטייה בסעיף האישום שייחסו לכל אחד מהם. קר, נאשם 2 הורשע בפניו פסולת בלבד, בעוד שנאשם 1, נשא מטרה בתאגיד, נשא באחריות להיעדר רישיון עסק, לפניו הפסולת, לניהול העסק ולא נקיית אמצעים הגורמים לזיהום אויר וריח, לצד איסור השלכת פסולת.

ה גם שהמאשימה לא הצביעה על נזק קונקרטי שנגרם כתוצאה מהתנהלותם של הנאשמים בתחנת המעבר, הרי שב Hebreichot מסוג זה הנזק הוא אינהרטני, כאשר עצם ניהול תחנת מעבר בהעדר תשויות מתאימות ובנגוד למצווה בחוק ובתקנות, בנסיבות גדולות של פסולת, המועברת בחמש משאיות כאמור - גורמת **בהתהודה** נזק לקרקע ולאוויר, כמו גם לאוכלוסייה המתגוררת באזורי. לモותר לציין שם היו ממשיכם הנאשמים בנהטלותם, וודאי הנזק הפוטנציאלי, לאדם ולסביבה, היה גדול אף יותר, כשמכתב האישום המתוקן בשנית עליה שביצוע העבירות הופסק אך ורק לאחר התערבות המשטרת והמשטרת הירוקה.

9. מדיניות הענישה בעבירות דין מחמירה, ועל פי רוב הוטלו על הנאשמים קנסות כבדים הנעים בין עשרות למאות אלפי שקלים. במקרים חמורים הוטלו גם מאסרים על תנאי. כאשר מדובר בעברינים חוזרים, הוטלו אף עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות -

"**באשר לענישה הרואה, נציין, כי לטעמנו ראוי בעבירות נשוא הדיון, להטיל עונש מאסר מותנה, גם כאשר לנאים עבך פלילי, וזאת בהתחשב בכך העצום הנגרם מחמת השלכת פסולת בלתי מבוקרת, ובשים לב לחובתה של מערכת המשפט להירעם למיגור התופעה של השלכת פסולת באופן בלתי מבוקר, ועל מנת להביא לשיפור באיכות הסביבה בה אנו חיים" (עפ"ג (מחוזי ח') 17-09-2014 מדינת ישראל-המשרד להגנת הסביבה נ' לין-א-מין מרין השקעות ונכסים בע"מ (30.11.17)).**

עינתי בפסקה אליה הפנו ב"כ הצדדים, ואכן, חלק ניכר מהפסקה שהגישה המאשימה דנה בנסיבות חמורות מאוד שבעניינו, הן מבחינת היקף העבירות ומשמעותן, והן מבחינת הנזקים שנגרמו, ועל כן הוטלו שם עונשים כבדים יותר.

10. נוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכיהם החברתיים המוגנים ומדיניות הענישה הנוגגת, אני קובע כי מתחם הקנס ההולם בעניינו של נאשם 1 נع בין 75,000 ₪ ל-150,000 ₪ לצד חתימה על התcheinבות להימנע מעבירה; מתחם הקנס ההולם בעניינו של נאשם 2 נע בין 35,000 ₪ ל-100,000 ₪ לצד

חתימה על התcheinות להימנע מעבירה; ומתחם הקנס ההולם בעניינה של נאשمت 3 נע בין 100,000 ₪ ל-200,000 ₪ לצד חתימה על התcheinות להימנע מעבירה.

[ב"כ המאשמה לא עתר לגזר על נאשימים 1 ו-2 מסר על תנאי].

11. מנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירות עולה שהנאשימים נעדרי עבר פלילי, הodo בהזדמנות הראשונה במסגרת הסדר טיעון וחסכו זמן שיפוטי רב ויקר. אמנם הנאשימים נטלו אחריות על מעשיהם, ואולם מהتسיקרים עולה כי נאשם 2 לחק **אחריות חלקית** בלבד על מעשיו ונטה לתאר את מעשיו באופן מצומצם, ואף נאשם 1 לא הפנים את מלאו חומרת מעשיו וטען שלא מדובר בחומרים מסווגים הדורשים אחסון מיוחד, שהמגרש היה מרוחק מאזור מאוכל וلتפיסתו המציב המתואר בכתב האישום המתוקן לא הייתה סכנה.

כאמור, הتسويים בעניינים של הנאשימים חובבים בעיקרם.

12. נוכח העובדה שמדובר בנאשימים נעדרי עבר פלילי, אשר ניהלו אורח חיים נורמטיבי ותיקן, כמו גם העובדה לפיה המחדלים הוסרו והנאשימים חלמו ממעשיהם מיד לאחר הגשת כתב האישום, פינו את המקום, ובכלל זה ביום 22.3.22 ניתן לנאשמת רישון להובלת פסולת בגין (**גע/2**) - **מצאת שיש למקם את עונשם בתחום העונש ההולם**.

סוגיות ביטול הרשותה

13. לא מצאת שעניינים של הנאשימים שלפני מצדיק סטייה מן הכלל לפיו יש להרשיע נאשימים שהוביצעו עבירה פלילתית, אף בהינתן שמדובר בעבירות המסוגות עבירות אסדרתיות מסווג "אחריות קפידה". לעניין זה נקבע בפסקה שיש לשקלן עד חריג של הימנעות מהרשותה רק במקרים יוצאות דופן, כאשר היחס בין הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה מהרשותה לבין חומרת העבירה והתועלת שההרשותה תביא לאינטרס הציבורי אינו סביר. למעשה, בית המשפט ישקל להימנע מהרשותה מקום בו מדובר בעבירות ובנסיבות ביצוע שאין חמורות, וכאשר הנאשם הוא בעל פוטנציאל שיקום משמעותי והואichi שייגרם לו נזק קונטקרטי כתוצאה מן הרשותה (דנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ** (2.4.15), פיסקה 15).

למעשה, על פי ההלכה הותיקה, ע"פ 96/2083 כתב נ' **מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, על נאשם המבקש להימנע מהרשותו בדיון לעמוד שני תנאים מצטברים - האחד, להוכיח שההרשותה תפגע פגעה חמורה בשיקומו; והשני, לפיו בהתיחס למידת חמורתה של העבירה בנסיבותיה ניתן לוותר על הרשותה מבלתי לפגוע בשיקולי העונשה האחרים.

14. בעניינו, לא מצאת שמתיקי"מים מי מהנתנים או מהנסיבות החיריגות האמורות.

כאמור, העבירות שביצעו הנאשימים חמורות ונسبותיהן חמורות - נאשימים 1 ו-3 הפעילו תחנת מעבר לפסולת בגין ולעופי חפירה, מבלתי שאחזו ברשות עסק דין, למשך תקופה בת כשבועים ימים, כאשר ניצפו משאיות נכונות ויצאות מתחנת המעבר, כשהן שופכות בתוכה תכולותיהן, הכל בצוותא חדא עם אחרים, תוך שהנאשימים שוכרים מגרש ייעודי

לכך. על פוטנציאל הנזק לסייעה - חלחול חומרים מזהמים למי התהום, זיהום אויר וగירמת ריח - כבר עמדתי לעיל, כאשר מדובר בפוטנציאל נזק גבוה.

אכן, **בענין שבתאי** נדון עניין הגמישות שב恰恰ת חריג אי ההרשעה בעבירות אסדרתיות מסווג "אחריות קפידה", וכן נאמר -

"הgam שההלהכה הקיימת שלפיה הרשעה בפלילים היא הכלל, והימנעות ממנה היא החריג, עומדת בעינה, ניתן להחיל הלהכה זו בגמישות רבה יותר מאשר מדובר בעבירות אסדרתיות של אחריות קפידה".

ואולם, באותו פסק דין נאמר על מעשייהם של המשיבים - ביצוע קידוח לצורך הנחת תשתיות סיבים אופטיים, מבלי לברר כנדרש את מיקומו המדויק של קו סניקה, פגעה בו ודילפת מי ביוב לעורוז נחל - שהם לא נקטו באמצעות ציירות סבירים כדי למנוע את הנזק לו גרמו (פסקה 40), דהיינו, באותו מקרה מדובר על התנהלות רשלנית (לכל היותר) מצד המשיבים, אשר במחדרם גרמו לפגיעה בקו הסניקה; וזאת, להבדיל מעוניינו, כאשר הנאים, **bijoudin ובאופן אקטיבי**, שופכים פסולת בגין מקום ייעודי שנשכר במיוחד לצורך קר, פעם אחר פעם, ופועלים ללא רשות עסק ומבליל שהרשות הרגלוונטיות בדקו ואישרו את פעולותיהם. משמע, ככל שאנו מתרחקים מנסיבות ביצוע של "אחריות קפידה" גרידא (לאיסוד נפשי ולא רשלנות), אל ביצוע אקטיבי, ובodium, **דרגת האשם המוסרי** שדקה במעשים גבוהה יותר, ומשכך, מצדיקה הטלת כתם פלילי של הרשעה בדיון.

[וראה גם: רע"פ 15/8971 כל בו חזי חינם בע"מ נ' מדינת ישראל-המשרד לאיכות הסביבה (27.1.16), שם עמד בית המשפט העליון על אותה גמישות שנקבעה בענין שבתאי, תוך הדגשה כי עד של הימנעות מהרשעה הוא חריג שיש להשתמש בו במצצום - "נקבע בבית משפט זה, כי בעבירות של אחריות קפידה, דוגמת עבירות איכות הסביבה, ניתן להגמיש את התנאים הנדרשים להימנעות מהרשעה (וראו, בהקשר זה, רע"פ 3515/12 מדינת ישראל נ' שבתאי (10.9.2013) [פורסם בנבזה]). ואולם, הלהכה, לפיה הימנעות מהרשעה בפלילים היא החריג, בעוד שהכל הוא הרשעה, נותרה בעינה, גם בסוג זהה של עבירות. במקרה דין על נסיבותיו החמורות, לא מצאת כי מתקיים החריג לכלל..."].

15. בנסיבות אלה, נראה שלא ניתן ליותר על ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי עונישה אחרים.

16. ואולם, מעבר לכך, הנאים **לא** הוכחו שייגרם להם נזק קונקרטי וחמור אם תיוותר הרשעתם על כנה.

לגביו נאשם 2 - הרי שהוא, כאמור, לא נטל אחריות מלאה, לא הוכיח לפני השירות המבחן שייגרם לו נזק קונקרטי ואף השירות המבחן לא בא בהמלצת לבטל הרשעתו בדיון. כיצד, לא בנקודה ישטה בית המשפט מהמליצה שלילית של השירות המבחן, וכן, אין בעניינו של נאשם 2 כל נימוק תקף לסתה מהמלצת השירות המבחן.

גם לגביו נאשם 1 - ממקבץ מקרים לדוגמא שהגיש בא-כוכוז (נע/3) עולה שבמרכזו של המועצה המקומית שהם נכתב שהમועצה תהיה **רשאית** לפטול הצעות של מציע שהורשע בעבירה פלילתית (סעיף 5.4 למכרז); במרכז של עיריית באר שבע נכתב שועודת המקרים תהא **רשאית** לפטול מסמכי מכרז של משתף שהורשע בעבירה פלילתית (סעיף 5(ב));

ואילו במקרה של מועצה אזורית יואב כתוב שהוайл וחלק מהשירותים אמורים להתבצע במקרים מסוימים מאובטחים, דוגמת מוסדות חינוך, לא ניתן יהיה להעסיק מציעים בעלי עבר פלילי (סעיף 2.7) וכי על המציעים במרכז למתן שירות אייסוף, פינוי והובלת פסולת למלא הצהרה בדבר העדר הרשעות קודומות. מכאן עולה שהרשעה בפלילים אינה מונעת, בהכרח, מהנאשמים מההתמודד במכרזים ואף אינה מונעת מהם, בהכרח, מלזכות בהם, הוайл ומדובר בסמכות שבشكול דעת של הרשות המקומית.

מכתביהן, לכוארה, של שלוש חברות שהוגשו (**גע/1**), לא ברור מדוע אותן חברות יפסיקו את העבודה עם נאשمت 3 במידה זו תורשע בדיון, כאשר מדובר בחברות פרטיות ולא ציבוריות. זאת ועוד, אף בהנחה שאוון שלוש חברות יפסיקו פעילותן המשותפת עם נאשمت 3, כלל לא ברור באילו היקפי עבודה מדובר מתוך מחוזה העבודה הכללי של נאשمت 3, ומשך, אין לראות אף בכך ממשום הוכחת נזק קונקרטי ממשמעות שייגרם לנאשمت 3.

17. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

- א. קנס בסך 75,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם ב-75 תשלום חודשים חדשים, רצופים ושוויים, החל ביום 15.6.23. לא ישולם תשלום במועד - יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.
- ב. הנאשם יתחייב לפניי להימנע לפחות 3 שנים מ�行 מביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה, כאשר ההתחייבות היא על סך 150,000 ₪.

נאשם 2

- א. קנס בסך 35,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם ב-60 תשלום חודשים חדשים, רצופים ושוויים, החל ביום 15.6.23. לא ישולם תשלום במועד - יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.
- ב. הנאשם יתחייב לפניי להימנע לפחות 3 שנים מ�行 מביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה, כאשר ההתחייבות היא על סך 70,000 ₪.

נאשמת 3

- א. קנס בסך 100,000 ₪. הקנס ישולם ב-50 תשלום חודשים חדשים, רצופים ושוויים, החל ביום 23.6.23. לא ישולם תשלום במועד - יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.
- ב. נאשם 1 יתחייב לפניי, בשם נאשמת 3, להימנע מביצוע העבירות אותן ביצעה בתיק זה, לפחות 3 שנים מכאן, כאשר ההתחייבות על סך 200,000 ₪.

הערת בית המשפט - הנאשמים התחייבו לפניי, כאמור בגזר הדין, מיד לאחר שימושו.

זכות ערעור לבית המשפט המחויז מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב איר תשפ"ג, 30 במאי 2023, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשמים ובא-כוכם.